

IETEIKUMI

ES UN ĒĢIPTES ASOCIĀCIJAS PADOMES IETEIKUMS Nr. 1/2017

(2017. gada 25. jūlijs),

ar ko vienojas par ES un Ēģiptes partnerības prioritātēm [2017/1786]

ES UN ĒĢIPTES ASOCIĀCIJAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīgumu, ar ko izveido asociāciju starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ēģiptes Arābu Republiku, no otras puses ⁽¹⁾, un jo īpaši tā 76. pantu,

tā kā:

- (1) Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu nolīgums, ar ko izveido asociāciju starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ēģiptes Arābu Republiku, no otras puses (turpmāk "nolīgums"), tika parakstīts 2001. gada 25. jūnijā un stājās spēkā 2004. gada 1. jūnijā.
- (2) Nolīguma 76. pants pilnvaro Asociācijas padomi pieņemt piemērotus lēmumus nolīguma mērķu sasniegšanai.
- (3) Saskaņā ar nolīguma 86. pantu puses veic vispārējus vai konkrētus pasākumus, kas nepieciešami to saistību izpildei saskaņā ar nolīgumu, un raugās, lai tiktu sasniegti nolīgumā paredzētie mērķi.
- (4) Pārskatot Eiropas kaimiņattiecību politiku, tika ierosināts sākt jaunu posmu attiecībās ar partneriem, kas abām pusēm ļaus panākt lielāku atbildību.
- (5) Savienība un Ēģipte vienojās nostiprināt savu partnerību, vienojoties par prioritāšu kopumu 2017.–2020. gadam, ar mērķi risināt kopīgās problēmas, ar kurām saskaras Savienība un Ēģipte, lai veicinātu kopīgas intereses un garantētu ilgtermiņa stabilitāti abos Vidusjūras krastos,

AR ŠO IESAKA:

1. pants

Asociācijas padome iesaka pusēm īstenot ES un Ēģiptes partnerības prioritātes, kas izklāstītas šā lēmuma pielikumā.

2. pants

ES un Ēģiptes partnerības prioritātes, kas minētas 1. pantā, aizstāj ES un Ēģiptes rīcības plānu, kura īstenošana tika ieteikta Asociācijas padomes 2007. gada 6. marta Ieteikumā Nr. 1/2007.

⁽¹⁾ OVL 304, 30.9.2004., 39. lpp.

3. pants

Šis ieteikums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē, 2017. gada 25. jūlijā

*ES un Ēģiptes Asociācijas padomes vārdā –
priekšsēdētāja
F. MOGHERINI*

PIELIKUMS

ES UN ĒGIPTES PARTNERĪBAS PRIORITĀTES 2017.–2020. GADAM

I. Ievads

ES un Ēģiptes sadarbības vispārējais satvars noteikts **asociācijas nolīgumā**, kas tika parakstīts 2001. gadā un stājās spēkā 2004. gadā. Visiem asociācijas nolīguma elementiem paliekot spēkā, šis dokuments nosaka prioritātes, kuras ES un Ēģipte kopīgi definējušas, ņemot vērā pārskatīto **Eiropas kaimiņattiecību politiku**, kas būs partnerības pamatā nākamajiem 3 gadiem.

Partnerības prioritāšu mērķis ir risināt kopīgas problēmas, ar kurām saskaras ES un Ēģipte, lai veicinātu kopīgas intereses un garantētu ilgtermiņa stabilitāti abos Vidusjūras krastos. Partnerības prioritāšu pamatā ir kopīga apņemšanās ievērot vispārējās demokrātijas vērtības, tiesiskumu un cilvēktiesības. To mērķis ir arī pastiprināt sadarbību, lai atbalstītu Ēģiptes "Ilgtspējīgas attīstības stratēģiju – redzējumu 2030".

II. Ierosinātās prioritātes

Ar Partnerības prioritātēm būtu jādod ieguldījums, papildot iedzīvotāju cerības abos Vidusjūras krastos, jo īpaši nodrošināt sociālo taisnīgumu, pienācīga darba iespējas, ekonomisko labklājību un būtiski labākus dzīves apstākļus, tādējādi nostiprinot stabilitāti Ēģiptē un ES. Iekļaujoša izaugsme, kuras pamatā ir inovācija, un efektīva un līdzdalīga pārvaldība, ko nodrošina, ievērojot tiesiskumu, cilvēktiesības un pamatbrīvības, ir galvenie aspekti, kas ir būtiski, lai sasniegtu šos mērķus. Prioritātēs ņem vērā arī ES un Ēģiptes kā starptautisku dalībnieku attiecīgo nozīmi, un to mērķis ir pastiprināt abu valstu divpusējo sadarbību, kā arī reģionālo un starptautisko sadarbību. Šādas galvenās prioritātes būs atjaunotās partnerības pamatā.

1. Ilgtspējīga moderna ekonomika un sociālā attīstība Ēģiptē

ES un Ēģipte kā galvenie partneri sadarbosies, lai veicinātu sociālekonomisko mērķu sasniegšanu, kas noteikti Ēģiptes "Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā – redzējumā 2030" ar mērķi izveidot stabilu un pārtikušu Ēģipti.

a) Ekonomikas modernizēšana un uzņēmējdarbība

Ēģipte apņemas sasniegt ilgtermiņa sociālekonomisko ilgtspējību, *inter alia*, radot labvēlīgus nosacījumus **integrejošai izaugsmei un darbvietu radīšanai**, jo īpaši jauniešiem un sievietēm, tostarp veicinot neoficiālā ekonomikas sektora iekļaušanu vispārējā ekonomikā. Attiecībā uz ilgtermiņa ekonomisko ilgtspēju tas ietvers pasākumus, kas var radīt lielākas fiskālās manevrēšanas iespējas, lai labāk īstenotu ilgtspējīgas attīstības stratēģiju, turpmāku reformu subsīdiju un nodokļu jomā, stiprinot **privātā sektora** nozīmi un **uzlabojot uzņēmējdarbības vidi**, lai piesaistītu vairāk ārvalstu investīciju, tostarp, izmantojot atvērtāku un konkurētspējīgāku tirdzniecības politiku, pilnībā gūstot labumu no digitālās dividendes un atbalstot galvenos infrastruktūras projektus, piemēram, efektīvas transporta sistēmas izveidi. Turklāt ES atbalstīs Ēģiptes centienus īstenot **valsts pārvaldes reformu** un labu pārvaldību, tostarp izmantojot augstas kvalitātes statistikas datus un ņemot vērā digitālo revolūciju un saistītos jaunus uzņēmējdarbības un sabiedrības modeļus.

Ēģiptes Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā liela nozīme piešķirta maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) un ļoti lieliem projektiem, piemēram, Suecas kanāla attīstības projektam, t. s. Zelta trīsstūra projektam attiecībā uz minerālresursiem Ēģiptes augšdaļā un četru miljonu hektāru atgūšanai lauksaimniecībai un urbanizācijai, kā arī Ēģiptes zināšanu bankai kā lielākajiem dzinējspēkiem ilgtermiņa sociālekonomiskās attīstības procesā. Ņemot vērā to, cik svarīga iekļaujošai izaugsmei ir MVU attīstība, šim sektoram arī turpmāk būs liela nozīme ES sadarbībā ar Ēģipti. ES arī apsvērs veidus, kā vēl vairot Suecas kanāla attīstības projekta (Suecas kanāla centrmezglis) sociālekonomiskās attīstības potenciālu. Turklāt ES un Ēģipte apņemas sadarboties starp nozarēm pētniecības un inovācijas jomā un sekmēt digitālās tehnoloģijas un pakalpojumu. Šajā sakarā Ēģipte un ES uzsvēra savu interesi pastiprināt sadarbību vairākās būtiskās pētniecības un augstākās izglītības darbībās, tostarp saistībā ar programmu "Apvāršnis 2020" un "Erasmus+".

Ņemot vērā Ēģiptes nenovērtējamo un daudzveidīgo mantojumu un būtisko kultūras nozares ieguldījumu (ar ko cieši saistīts tūrisms) valsts IKP, nodarbinātībā, ārvalstu valūtas rezervēs un plašākā sabiedrībā, īpašs uzsvars tiks likts uz **saikni starp kultūru, kultūras mantojumu un vietējo ekonomisko attīstību.**

b) Tirdzniecība un ieguldījumi

ES un Ēģipte ir svarīgi **tirdzniecības partneri**. Tās ir apņēmušās **stiprināt esošās tirdzniecības un ieguldījumu attiecības** un nodrošināt, ka tirdzniecības noteikumi ES un Ēģiptes asociācijas nolīgumā, ar ko izveido brīvās tirdzniecības zonu (BTZ), tiek īstenoti tādējādi, lai pilnībā izmantotu tā potenciālu. Lai gan ES iepriekš izvirzīja ideju par padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības nolīguma (DCFTA) visaptverošu iniciatīvu, lai padziļinātu un paplašinātu spēkā esošo BTN, ES un Ēģipte kopīgi noteiks arī citas piemērotas pieejas, lai uzlabotu tirdzniecības attiecības.

c) Sociālā attīstība un sociālais taisnīgums

Ēģipte atkārtoti uzsver savu apņemību reformēt un veicināt sociālo attīstību un sociālo taisnīgumu, lai risinātu sociālās un demogrāfiskās problēmas, ar ko tā saskaras, un atbalstīt valsts cilvēkresursus, kas sekmē ekonomisko un sociālo attīstību. Šajā sakarā ES turpinās atbalstīt Ēģiptes centienus **aizsargāt sociāli atstumtas grupas** no ekonomikas reformu iespējamās negatīvās ietekmes, izmantojot **sociālās drošības tīklus un sociālo aizsardzību**. Turklāt ES un Ēģipte turpinās veicināt **lauku un pilsētu attīstību**, kā arī uzlabot pamatpakalpojumu sniegšanu, liekot uzsvāru uz **izglītības** (ieskaitot tehnisko apmācību un arodmaģības) un **veselības aprūpes sistēmu** modernizēšanu. ES dalīsies pieredzē, kā izveidot visaptverošu veselības aprūpes segumu un labākus veselības aprūpes pakalpojumus.

d) Enerģētikas drošība, vide un klimata politika

ES un Ēģipte sadarbosies **enerģijas avotu dažādošanā**, īpašu uzmanību pievēršot **atjaunojamo energoresursu avotiem**, un **energoefektivitātes** pasākumu jomā. Pēc Ēģiptes valdības pieprasījuma ES atbalstīs Ēģiptes centienus atjaunināt savu integrēto enerģētikas stratēģiju, kas ir vērsta uz to, lai izpildītu valsts ilgtspējīgas attīstības prasības un samazinātu siltumnicefeka gāzu emisijas. Turklāt atkrastes gāzes atradņu atklāšana Ēģiptē nodrošina būtiskas **sinerģijas iespējas starp ES un Ēģipti tradicionālo enerģijas avotu jomā**, ņemot vērā esošās gāzes sašķidrināšanas infrastruktūras Ēģiptē. Tas ļautu **paredzamāk ražot enerģiju**, kas labvēlīgi ietekmētu gan Ēģipti, – ņemot vērā ievērojamās patēriņa vajadzības valstī un ienākumu radīšanas potenciālu (tostarp attiecībā uz uzņēmējdarbības vidi un sociālo attīstību) –, gan ES, lai dažādotu tās piegādi. **Dialoga par enerģētikas jautājumiem nostiprināšana** starp ES un Ēģipti palīdzēs noteikt galvenās jomas attiecībā uz sadarbību (piemēram, tehniskā palīdzība, lai izveidotu reģionālu enerģijas centrmezglu), kopīgu pētniecību, pieredzes un labākās prakses apmaiņu, tehnoloģiju nodošanu un apakšreģionu (Vidusjūras reģionā) sadarbību, vienlaikus apzinoties vajadzību saglabāt Vidusjūras ekosistēmas.

ES un Ēģipte sadarbosies, veicinot **rīcību klimata un vides jomā saistībā ar ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanu**. Atbilstoši savām saistībām pēc Parīzes nolīguma par klimata pārmaiņām pieņemšanas ES atbalstīs Ēģiptes **iecerēto nacionāli noteikto devumu** klimata pārmaiņu seku mazināšanas un pielāgošanās jomā. Turklāt ES un Ēģipte sadarbosies, lai sasniegtu tos mērķus, kas noteikti, *inter alia* ilgtspējīgas attīstības programmā 2030. gadam un Sendai pamatprogrammā katastrofu riska mazināšanai.

Ēģipte un ES pētīs potenciālās sadarbības iespējas tādās jomās kā **resursu ilgtspējīga apsaimniekošana**, tostarp ūdens resursu, **bioloģiskās daudzveidības saglabāšana**, **sanitārija**, **cieto atkritumu apsaimniekošana**, ieskaitot rūpniecisku piesārņotāju, ķīmisko vielu un atkritumu mazināšanu, kā arī cīņu pret pārtuksnešanos un pret zemes degradāciju. Ēģipte un ES arī pēta iespējas, kas paredzētas "Savienības Vidusjūrai" ministru deklarācijā par jūras nozaru ekonomiku, izmantojot IMP/CC (!) mehānismu. Aplūkotās iespējamās sadarbības jomas ietver t. s. viedās jūras ostas, jūrniecības klasterus, integrētu piekrastes zonas pārvaldību, kā arī jūras zvejniecību.

2. Ārpolitikas partneri

Gan ES, gan Ēģipte ir ieinteresēta pastiprināt ārpolitisko sadarbību divpusējā, reģionālā un starptautiskā līmenī.

(!) Mehānisms reģionālās politikas dialogam par integrēto jūrlietu politiku / klimata pārmaiņām.

Stabilizēt kopējās kaimiņvalstis un citas valstis

Ēģiptei ir svarīga loma, jo tā ir pārstāvēta ANO Drošības padomē, kā arī Āfrikas Savienības Miera un drošības padomē. Ēģiptē atrodas arī to Arābu valstu līgas (LAS) galvenā mītne, ar kurām ES ir paredzējusi padziļināt un paplašināt sadarbību. Ēģipte un ES tiecas uz lielāku sadarbību un kopīgu izpratni par plašu jautājumu klāstu, tostarp daudzpusējo attiecību jomā. Partnerībai starp ES un Ēģipti ir svarīga nozīme, nodrošinot stabilitāti un labklājību Vidusjūras reģionā, Tuvajos Austrumos un Āfrikā. Sadarbības starp ES un Ēģipti, tostarp reģionālos forumos, mērķis būs palīdzēt risināt konfliktus, uzturēt mieru un risināt politiskas un ekonomikas problēmas šajos reģionos. Turklāt ES un Ēģipte pastiprinās informācijas apmaiņu par galvenajām reģionālajām un starptautiskajām problēmām, kas ietekmē abas puses.

Sadarbība krīzes pārvarēšanas un humānās palīdzības jomā

ES un Ēģipte apņemas pastiprināt sadarbību un konsultācijas un apmainīsies ar krīzes pārvarēšanas un novēršanas pieredzi gan divpusējā, gan reģionālā līmenī, lai risinātu tos sarežģītos jautājumus saistībā ar miera uzturēšanu, stabilitāti un attīstību, kas izriet no konfliktiem un dabas katastrofām to kopīgajās kaimiņvalstīs un citur.

3. Stabilitātes stiprināšana

Stabilizācija ir kopīgs uzdevums, kas jāveic ES un Ēģiptei. Būtiska šim nolūkam ir **mūsdienīgas, demokrātiskas valsts izveide, kas sniedz labumu vienlīdzīgi** visiem cilvēkiem. Cilvēktiesības – pilsoniskās, politiskās, ekonomiskās, sociālās un kultūras tiesības, kā tas noteikts starptautiskajos tiesību aktos cilvēktiesību jomā, Līgumā par Eiropas Savienību un Ēģiptes konstitūcijā, – ir kopīga vērtība un modernas demokrātiskas valsts stūrakmens. Tāpēc Ēģipte un ES ir apņēmušās veicināt demokrātiju, pamatbrīvības un cilvēktiesības kā visu savu iedzīvotāju konstitucionālās tiesības saskaņā ar savām starptautiskajām saistībām. Šajā sakarā ES sniegs atbalstu Ēģiptei, lai šīm tiesībām tiktu piešķirts likuma spēks.

a) Mūsdienīga, demokrātiska valsts

Ēģipte un ES ir apņēmušās nodrošināt pārskatatbildību, tiesiskumu, pilnīgu cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanu un iedzīvotāju vajadzību apmierināšanu. ES atbalstīs Ēģiptes centienus, lai **nostiprinātu valsts iestāžu spēju** un lai nodrošinātu **efektīvu valsts sektora reformu**, lai uzlabotu **tiesībaizsardzības iestāžu spēju, īstenojot savus pienākumus, proti, nodrošinot drošību visiem**, kā arī lai izstrādātu **jaunā parlamenta konstitucionālās funkcijas**. Turklāt ES un Ēģipte uzlabos sadarbību **tieslietu sektora modernizēšanas** jomā un ar mērķi palielināt tiesu pieejamību visiem iedzīvotājiem, izmantojot juridisko palīdzību un izveidojot specializētas tiesas, kā arī valsts finanšu pārvaldības reformas un **korupcijas apkarošanas** jomā. ES un Ēģipte arī apsvērs iespēju izvērst tiesu iestāžu sadarbību civillietās un krimināllietās. Parlamentārā sadarbība starp ES un Ēģipti, tostarp ar strukturizētas viedokļu apmaiņas palīdzību starp parlamentārajām komitejām un grupām, varētu pastiprināt koordināciju un veicināt savstarpējo sapratni. ES atbalstīs arī Ēģiptes centienus **pilnvarot vietējās iestādes** sabiedrisko pakalpojumu plānošanā un sniegšanā, kā arī turpinot nodrošināt ekonomisko, sociālo un politisko iespēju līdztiesību un veicinot visu cilvēku sociālo integrāciju.

b) Drošība un terorisma apkarošana

Drošība ir kopīgs mērķis. **Terorisms** un vardarbīgs ekstrēmisms, kas veicina terorismu, apdraud valstu sociālās struktūras abos Vidusjūras krastos. Tie nopietni apdraud iedzīvotāju drošību un labklājību. Šo draudu apkarošana ir kopējs ES un Ēģiptes mērķis, kuras var sadarboties, izmantojot visaptverošu pieeju, ar ko tiks risinātas problēmas saistībā ar terorisma galvenajiem cēloņiem, pienācīgi ievērojot cilvēktiesības un pamatbrīvības, lai veiksmīgi **cīnītos pret radikalizāciju un to novērstu** un sekmētu sociālekonomisko attīstību. ES un Ēģipte saglabā apņemšanos sadarboties cīņā pret ekstrēmismu un jebkāda veida diskrimināciju, tostarp islamofobiju un ksenofobiju.

Citas sadarbības jomas paredz, *inter alia*, nostiprināt aviācijas drošību un aizsardzības drošību, kā arī spēju novērst un apkarot starptautisko organizēto noziedzību, piemēram, migrantu kontrabandu, cilvēku tirdzniecību, nelegālu narkotiku tirdzniecību un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju.

Abas puses vienojas nostiprināt savu sadarbību, īstenojot ANO Rīcības programmu, ar ko apkaro nelikumīgu tirdzniecību ar kājnīeku ieročiem un vieglajiem ieročiem, tostarp izmantojot pieredzes apmaiņu, mācības un citus spēju veidošanas pasākumus.

c) Migrācijas plūsmu pārvaldība par labu abām pusēm

Valletas samita politiskā deklarācija un Apvienotais Valletas rīcības plāns būs galvenais konteksts ES un Ēģiptes sadarbībai migrācijas jomā. ES turpinās atbalstīt Ēģiptes valdības centienus nostiprināt **migrācijas pārvaldības** sistēmu, tostarp likumdošanas reformas elementus un migrācijas pārvaldības stratēģijas. ES turpinās atbalstīt Ēģiptes centienus, lai novērstu un apkarotu neatbilstīgu migrāciju, cilvēku tirdzniecību un kontrabandu, tostarp lai identificētu cilvēku tirdzniecībā cietušas personas un palīdzētu tām. Tā centīsies arī atbalstīt un stiprināt Ēģiptes spēju aizsargāt migrantu tiesības un nodrošināt aizsardzību tiem, kam tā pienākas saskaņā ar starptautiskajiem standartiem. ES un Ēģipte pētīs sadarbības iespējas attiecībā uz neatbilstīgu migrantu brīvprātīgu atgriešanos to izcelsmes valstī, lai nodrošinātu, ka migrācija visā pasaulē tiek pārvaldīta likumīgi. Tas iet roku rokā ar sadarbību, novēršot neatbilstīgas migrācijas pamatcēloņus, jo īpaši nepietiekamu attīstību, nabadzību un bezdarbu.

Personu **mobilitāte** var palīdzēt attīstīt prasmes un zināšanas, kas savukārt varētu palīdzēt Ēģiptes attīstībai. Tas turklāt var veicināt ilgtspējīgu saikni starp augsti kvalificētu darbaspēku ES un Ēģiptē. ES un Ēģipte ir apņēmušās pilnībā aizsargāt migrantu tiesības.

III. Sadarbības principi

Veicinot cilvēcisko faktoru un cilvēku savstarpējos kontaktus, tiks pastiprināta saikne un tādējādi konsolidēta partnerība starp ES un Ēģipti. Savstarpēja pārskatbaidība un atbildība pret Eiropas un Ēģiptes iedzīvotājiem ir partnerības prioritāšu būtisks aspekts.

Jautājumi, kas ir kopīgās interesēs, būtu arī jārisina, izmantojot **spēcīgāku reģionālo un apakšreģionālo (Dienvidu–Dienvidu) sadarbību**. Šajā sakarā ES un Ēģipte apņemas sadarboties saistībā ar Savienību Vidusjūrai un ar Annas Lindas Eiropas fonda starpniecību, īpaši starpkultūru dialoga jomā.

Kultūru dialogs ir apliecinājis sevi kā vērtīgs instruments, lai nodrošinātu savstarpēju cieņu. Būs svarīgi **padziļināt politisko dialogu** par demokrātiju un cilvēktiesībām, kā arī saglabāt tos tehniskos aspektus, kas to pastiprina. Dialogs arī nodrošinās līdzekļus, lai pamatotu partnerību un izvērtētu tās dziļumu un sasniegumus.

Saskaņā ar Ēģiptes valdības prioritātēm īpaša uzmanība – veltīta **jauniešiem**, kas ir mūsu sabiedrību ilgtermiņa stabilitātes garants, un **sievietēm**, kas svarīgas progresam jebkurā sabiedrībā, – tiks iekļauta partnerības prioritātēs. Galvenais mērķis ir nodrošināt viņiem tiesības un juridiskos un praktiskos rīkus, lai viņi varētu uzņemties pienācīgu lomu sabiedrībā, aktīvi piedaloties ekonomikā un valsts pārvaldē. ES turpinās dalīties ar savu pieredzi cīņā pret sieviešu diskrimināciju un veicināt dzimumu līdztiesību, kā arī veicināt jauniešu iekļaušanu un nodrošināt iespējas jauniešiem.

ES un Ēģipte ir vienprātīgas, ka **pilsoniskā sabiedrība** ir nozīmīgs un efektīvs līdzeklis, lai īstenotu partnerības prioritātes un pārredzamu, iesaistošu pārvaldību, un var atbalstīt iesākto ilgtspējīgas attīstības procesu Ēģiptē. Tās strādās ar pilsonisko sabiedrību, efektīvi veicinot ekonomiskās, politiskās un sociālās attīstības procesu saskaņā ar Ēģiptes konstitūciju un attiecīgajiem valsts tiesību aktiem.

IV. Secinājumi

Līdzatbildības garā ES un Ēģipte kopīgi noteica partnerības prioritātes un izstrādās saskaņotu novērtēšanas un uzraudzības mehānismu. Lai novērtētu partnerības prioritāšu ietekmi, ir paredzēta arī vidusposma pārskatīšana. Saskaņā ar partnerības prioritāšu mērķtiecīgo pieeju ES un Ēģipte abpusēji interesē labā kopīgi **racionalizēs asociācijas nolīguma īstenošanu**. Asociācijas komiteja un Asociācijas padome joprojām būs galvenās struktūras, kas katru gadu veiks vispārēju novērtējumu par partnerības prioritāšu īstenošanu.